

Miloslav Trnka

Kde karty šustí, tu moli šat nežerou

Malá historie rodu Trumpfů

„Povídá se, že příjmení dostal náš pradědeček při zemský hotovosti k tažení na Turka. Bylo to, když obehřál v kartách nějakýho Švýcara z císařovy osobní gardy o kalhoty i halapartnu“, vyprávěli Trumpfové svým odrostlejším dětem. Malé Trumpfiky přitom houpali na kolenou: Takhle jedou páni, takhle zase kmáni, takhle jedou sedláci a takhle jezdí vojáci! Ti naštěstí odtáhli z kraje a zmizeli už několikrát v historii. Rodová pověst se ale udržela dodnes.

Pojmenování jihočeských Trumpfů vzniklo z německého tvaru der Triumph a ten zase z latiny - triumphus = vítězný. Patří ke skupině našich příjmení, která se vytvořila z různých přejatých slov a ze slangů.

A jak to s pověstí a jménem od karet vlastně je? Ani se neptejte. Různí známí mně potutelně upozorňují, že v pražském telefonním seznamu jsou rodiny s příjmením Červený, Zelený, Kule, Srdce, Kára, Pik, Kříž, Karban, Flek a dokonce i Postupka. Na jejich původ bych ale boty nevsadil.

Vím svoje. Nejstarší dochované české karty jsou z léta 1565 (za rok se táhlo na Turka). A není to zas tak dlouho, co je náhodou našel knihovník Národního muzea pan Vrťátko za trámem na věži kostela sv. Štěpána v Praze. Tak jen čekám a doufám, že se ještě najde i ta prohraná halapartna.

Kolébkou rodu Trumpfů je pěkná vesnice Hosín. Patřovala do opatovické rychty k hlubockému panství. Leží severně od Českých Budějovic a vyhlíží na královské město pěkně z vysoka. Příslušnost Trumpfů do vsi dokládá jeden starý zápis z roku 1651 v knize, zvané Soupis poddaných

podle víry.

Hlubocké panství tenkrát náleželo španělskému důstojníkovi a dobyvateli Donu Baltazarovi de Marradas. Zámek i celé okolí mu daroval císař Ferdinand II. za válečné zásluhy. V těch starých listech z léta 1651 je poznamenání všech vesnic a lidí, v kolika letech, kdo v jaké víře pozůstává. V Hosíně žilo osmnáct rodin. Pět až deset dětí v chalupě nebylo žádnou výjimkou. Sousedy byli Pýcha, Haverda, Jarolím, Houser, Kovář, Říha, Bušta, Tkadlec, Lipovej, Holub, Kukačka, Hrobař, Zymandl, Chrt, Stočník, Čížek, Hejda a Trumpf.

Jmenoval se Pavel. Je zapsán jako vdovec, 25 let. To znamená, že se narodil roku 1626, katolík. Pečoval o dvě ratolesti, synka Adama Trumpfa a šestiletou dcerku Káče. Záznam dále uvádí, že s nimi bydlí ještě dvaadvacetiletá kuchařka Mariana nevedeného příjmení. A tak Pavel, Adam a Káče jsou první Trumpfové, co trochu povystoupili z mlhy skoro třístapadesátileté historie.

Adamův vnuk, panský ovčák Ondřej Trumpf, poddaný z Hosína, prošel ve svém povolání různé služební stupně. Ty musel každý prodělat, než se dopracoval na mistra. Ondřej byl starší zkušený ovčák – majstrknecht. Byl pracant. Sloužil postupně ve Volešníku, Háji, Dřítňi, Čejkovicích i Křenovicích a ve Kmíně, ale služební postup nikde. Na ovčínech míval byt, naturálie a menší hospodářství.

Tři kluci mu rostli jako z vody a byli z nich šikovní cutrybři (přiháněči stáda, pasáči). Táta Ondřej zvažil, že pro ovčácký dorost je jich škoda a že jemu samému při zakládání nových ovčínů taky pšenka nepokvete. Před koncem století sebral svých pár švestek a ženu Marjánku s dětmi. S milostivým povolením hlubocké knížecí vrchnosti se vydal přes Budějce šrekou po staré obchodní cestě víc k jihu.

Z farních knih je znát, že Ondřej s Marií (psala se Marianna) a třemi syny se usadil ve vesničce Zborov blízko Ledenic, v chalupě číslo 25. Zborov je dnes místní částí Ledenic. Táta Ondřej pronajal pole, sedlačil a v zimě ještě mordoval hrnčířinu. Všude kolem bylo plno nalezišť keramické hlíny. Kdy Ondřej s Marií umřeli, nevíme. Stopa vede do knížecího špitálu pro přestárlé švarcnberské zaměstnance v Lišově.

Ti tři jejich synové se jmenovali Ondřej, Josef a Jan. Všichni zdatní chlapíci, ale prvorozený Ondřej a nejmladší Jan byli horká krev a do větru. Sukně v okolí jen hořely. A tak založili tři rodové větve Trumpfů. Ondřej vídeňskou, Jan „ztracenou“ a Josef tu, co pokračuje dál.

Vídeňská větev. Nejstarší syn, po tátovi Ondřej, po nějaký čas nádeničil u sedláků. Pak ho popadla práce se dřevem a vyučil se truhlářině u ledenického mistra. Léta potom strávil ve Vídni u nábytkářské firmy. V hlavním městě mocnářství se také oženil a zanechal své potomstvo, co se tam rozhojnilo. Umřít ale přijel domů do Zborova.

*Jdi kam chceš, svět všude tobě cizí
a všude štěstí prchá ti a mizí.
Jen ten mu blíž, kdo k domovu se vrátí ...*
(Adof Heyduk)

Poděkoval Pánubohu za to, co si užil a naposledy vydechl dne 25. září 1826 ve věku šedesáti let. Příčinou úmrtí byl srdeční psočník (vmetek do plicní tepny) a dušnost - známá nemoc jeho prašné profese. Pohřeb byl za dva dny, 27. 9. 1826 v Ledenicích (Matrika zemřelých fary Ledenice, 14. díl, str. 103).

Ztracená větev. O nejmladším Janovi toho moc nevíme. Podle tehdejších zvyklostí zdědil otcovskou chalupu ve Zborově čp. 25. Jak se mu vedlo, se nikde nepíše. Všude je brán jako podruh, každý rok u jiného velkého sedláka. Podle farních záznamů měl jedinou dceru Barboru. Barbořina dcera Marianna se vdávala asi roku 1860, protože žádala faráře o vystavení svého křestního listu. Udělal si o tom poznámku. Jinak totiž křestní list nebyl celkem zapotřebí, než k dědění, nebo odдавkám. Možná, že potom zborovská chalupa přešla věnem rodu ženicha, nebo ji prodali a odešli někam do kraje.

O Josefovi. Pokračování linie Trumpfů v běhu století zajistil prostřední ze synů Josef. Byl ze všech nejzodpovědnější. Tíhnul k půdě. Měl rád obdělaná pole kolem chalupy ve Zborově a dřel na nich, i když věděl, že je nezdědíl. Po smrti rodičů chalupa skutečně připadla nejmladšímu Janovi. Za malý dědický podíl a za to, co měl našetřeno koupil Josef stavení č.2 v nedaleké vesnici České Ohražení. Ohražení byla dvě. České a Německé, podle toho, jak se kde mluvilo. Německé Ohražení bylo roku 1950 přejmenováno na Ohrazeníčko.

V Českém Ohražení Josef zase tvrdě pracoval u sedláků a ukládal peníze. Jednou v Ledenicích o pouti poznal fešnou Markétku Kolejskou ze Záluží a vzali se. Přišly děti. První byla Kateřinka a ta do půl roku umřela na boží kázeň - psotník (křeče dýchacího svalstva), což byla častá příčina dětských úmrtí v chudých rodinách. Potom se narodil Vít a nakonec Jan. Jak ještě uvidíme, štěstí se drželo zas toho prostředního.

Jejich otec Josef Trumpf zemřel třiapadesátiletý dne 25. 11. 1831. Jako příčina úmrtí je uvedeno „vyhazování krve“ (chrlení). Pohřeb se konal o dva dny později v Ledenicích. Ve své poslední vůli uvážlivě odkázal všechen majetek v Českém Ohražení synu Vítkovi.

Nejmladší Jan se zhlédl v eráru a byl pořád někde na vojně. Narodil se v Českém Ohražení čp. 2, roku 1820. Na vojnu odešel ani ne osmnáctiletý, na jaře 1837. Sloužil v Tyrolích u trénu 11. pěšího pluku c.k. korunního prince Alberta von Sachsen. V jednom válečném tažení spadl nešťastně z koně a pochroumal si nohu. Navíc částečně ohluchl. V roce 1861 se vrátil do rodných jižních Čech, coby „patentální invalid“. Koupil chaloupku ve Strážkovicích č. 53. Oženil se s Mařenkou Jarešů, dcerou domkáře z Doudleb. Jan uměl se železem, tak pomáhal v kovárně a se ženou v létě podružili u větších hospodářů. Na podzim roku 1862 se jim narodil jediný syn Martin. Bylo to 15. října. Jméno dostal podle jednoho z patronů střížovského kostela. Svědčí o tom zápis v Matrice narozených fary ve Střížově na str. 167. Někteří potomci tohoto Martina zůstali ve Strážkovicích, ale většina z nich hledala lepší živobytí ve Vídni, protože byli dobrými zedníky a štukatéry. Desítky vídeňských domů i paláců se dodnes pyšní prací těchto českých rukou.

Vít Trumpf - pokračovatel rodu. Narodil se v Českém Ohražení č. 2 dne 19. 6. 1819. Jak jsme už psali, tuhle rodnou chaloupku později zdědil po rodičích. Zpočátku také nádeničil při polní práci u statkářů. Dovedl se ale postavit ke každému řemeslu. Jeho láskou byli koně a povozy. Oba faráři, ledenický i střížovský, ho zvali jako vyhlášeného kočího k doprovodu na cesty po vzdálenějších samotách na křtiny, svatby i pohřby. A také, když potřebovali zajet k nadřízenému biskupství do města Budějovic. Jinak o Vítkově životě není mnoho zpráv. Bezpečně ještě víme, že se ženil v českém revolučním roce 1848. Dokládá to jeho žádost o vydání křestního listu z 5. února toho roku. Vzal si Annu Tomáškovou, původem ze vsi Kramolína čp. 20. Její táta Kašpar Tomášek byl v Kramolíně známým kovářem. Se zetěm od koní si také dobře rozuměl. Kdo ví, jestli první puša Vítka s Aničkou nepadla zrovna za kovárnou v Kramolíně?

Do Českého Ohražení a okolního kraje se houfně stěhovali noví němečtí osadníci z Novohradska a Kaplicka, aby vzdělali víc půdy pro vrchnost. Ne, že by to Vítkovi vadilo, domluvit se německy bylo tenkrát samozřejmostí. Přece jen ale výhodně prodal dům, sbalil ženu, zapřáhl své krásné koně a odstěhoval se ještě víc k jihu - do Strážkovic.

Ve Strážkovicích. Koupili chalupu č. 25 a založili rodinu. Tam přišly na svět jejich čtyři děti. Zápisy ve střížovské farní matrice kostela sv. Martina a Bartoloměje praví, že „Rozyna Trumpfova narozená 24. října 1854, z nouze pokřtěná. Nedožila dvě hodiny, umřela. Maria Trumpfova narozená 8. března 1857, řádně pokřtěná, toho dne umřela v chalupě č. 30. Vavřinec Trumpf, narozen 11. srpna 1861 v otcovském domě ve Strážkovicích čp. 25, řádně pokřtěn o den později ve farním kostele střížovském. Marie Trumpfova, narozena 1. září 1864, v chalupě č. 56, pokřtěna téhož dne v kostele střížovském.“

Rod Trumpfů dál pokračoval Vavřincem, ten se narodil 11. 8. 1861 ve Strážkovicích č. 25. Ženatý byl s Maruškou, rozenou Koudelkovou. Pocházela z Pašnovic č.34, kde žili její rodiče, domkář Martin Koudelka se ženou Marií, rozenou Palečkovou, původem z Doudleb. Synem Vavřince a Marušky byl Martin Trumpf, který si vzal Emilku Šmejkalovou. Coby truhlář byl v tomto voňavém řemesle asi posledním fachmanem z celého rodu. Vzpomínky na oba rodiče jsou stále v živé paměti. Rodiče a rodný kraj jsou jako mateřský jazyk. I když se dnes zdá, že mluvíme a uvažujeme trochu jinak, nikdy nepřestáváme myslet a snít řečí svého dětství. To mi pověděly Martinovy dcery, rodačky z Českých Budějovic a Nových Hradů.

Schema tří generací předků sester Trumpfových

